

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-63/16-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11
Sídlo	Hovorčovická 11/1281, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
E-mail právnické osoby	reditel@zshovorcovicka.cz
IČ	60433299
Identifikátor	600039919
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Martou Váňovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Městská část Praha 8, Zenklova 35/1, 180 48 Praha 8 - Libeň
Místo inspekční činnosti	Hovorčovická 11/1281, 182 00 Praha 8 - Kobylisy
Termín inspekční činnosti	11. - 14. leden 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Hodnocení a kontrola podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků v oblastech vymezených specifickými úkoly Plánu hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2015/2016 podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona.

Charakteristika

Příspěvková organizace Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, klubu a jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Vzdělávání probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP“). Škola se profiluje rozšířenou výukou tělesné výchovy na druhém stupni (fotbal, volejbal a tenis), pro kterou má vytvořené vhodné materiální podmínky. Vyučování zajišťuje 33 pedagogických pracovníků. V 16 třídách se vzdělává 316 žáků, z tohoto počtu je téměř 13 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Do přípravné třídy dochází 15 dětí. Nízké využití kapacity školy (44 %) umožňuje přijímat ke vzdělávání žáky mimo spádovou oblast školy a sportovně nadané žáky. Areál školy je umístěn v klidném prostředí na okraji městské části Praha 8 s převážně vilovou zástavbou.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Ředitelka školy vypracovala reálnou koncepci, kterou postupně realizuje, vyhodnocuje a v případě potřeby aktualizuje. Pro její naplňování jsou ve ŠVP vytvořeny vhodné podmínky. Systém řízení odpovídá velikosti a typu školy, část kompetencí ředitelka účelně delegovala na svého zástupce a další pedagogické pracovníky. S pedagogickou radou projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Dalším poradním orgánem jsou metodické komise, organizované na prvním stupni po ročnicích, na druhém po předmětech. Zabývají se plněním učebních osnov, výsledky vzdělávání žáků a materiálním zabezpečením výuky. Jejich činnost je formální, často je konstatován dosažený stav, ale nejsou dostatečně analyzovány příčiny nedostatků. Účinnost řídicí práce a výchovně vzdělávacího procesu snižuje méně efektivní kontrolní systém, což se projevuje např. v práci se žáky se SVP. Opatření ke zlepšení nejsou přijímána (viz výsledky vzdělávání žáků), nebo jsou málo účinná (plnění učebních osnov, vztahové problémy v jedné ze tříd). Zejména ve vzdělávání žáků se SVP a v kontrolní činnosti přetrvávají nedostatky, které byly zjištěny při minulé inspekční činnosti.

Personální podmínky školy umožňují naplňovat ŠVP. Vzdělávání zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor. Z šesti pedagogů, kteří nesplňují požadavky odborné kvalifikace, si ji čtyři doplňují studiem a na dva se vztahuje výjimka vzhledem k věku a délce praxe. Při vzdělávání žáků se SVP pomáhají tři asistentky pedagoga. Ředitelka školy účinně podporuje začlenění nových a začínajících učitelů přidělením uvádějících pedagogů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) nerespektuje dostatečně potřeby školy. Ředitelka školy zveřejňuje nabídku seminářů a kurzů, ale vlastní výběr ponechává na pedagogických pracovnících. Dalším nedostatkem je, že do svého profesního rozvoje se ve sledovaném období aktivně zapojily jen dvě třetiny pedagogů. Z hospitační činnosti ČŠI vyplynula potřeba zařadit další vzdělávání pedagogů především v oblasti moderních forem a metod výuky a práce se žáky se SVP.

Materiálně technické podmínky školy umožňují poskytovat kvalitní základní vzdělávání. Ředitelce školy se daří udržovat školu v dobrém technickém stavu, věnuje náležitou pozornost zlepšování materiálních podmínek vzdělávání. Ve sledovaném období byla obměněna výpočetní technika a instalován dostatečný počet interaktivních tabulí, zakoupeny nové učebnice, učební pomůcky a nábytek. Prostory pro první a druhý stupeň jsou oddělené, ve zvláštním křídle budovy je umístěna školní jídelna a školní družinu se školní klubem a přípravnou třídou.

Žáci mají k dispozici dostatečný počet kmenových učeben a dobře vybavené pracovny pro výuku jazyků, odborných předmětů a výchov. Rozsáhlý venkovní sportovní areál (dvě víceúčelová a fotbalové hřiště, běžecká dráha, doskočiště pro skok daleký a čtyři tenisové kurty) a tři tělocvičny využívá škola v souladu se svým zaměřením.

Finanční předpoklady jsou pro realizaci ŠVP příznivé. Prostředky ze státního rozpočtu určené na přímé vzdělávání a od zřizovatele na provozní náklady škola vylepšuje vlastními příjmy z doplňkové činnosti. Ředitelce školy se dařilo získávat další finanční prostředky z rozvojových programů MŠMT poskytnutých na zvýšení úrovně a zabezpečení výuky dalšího cizího jazyka a od zřizovatele školy na asistenty pedagoga a prevenci sociálně-patologických jevů. S finančními prostředky nakládá efektivně.

Podmínky k realizaci vzdělávacího programu jsou na očekávané úrovni, zlepšení vyžaduje oblast řízení školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V hospitovaných hodinách na obou stupních školy výrazně převyšovala frontální výuka spolu se samostatnou prací žáků. Formy a metody výuky umožňovaly dosáhnout stanovených cílů, k vyšší účinnosti pedagogického působení na všechny žáky by však přispělo častější zařazení např. aktivizujících metod, problémového vyučování apod. Komunikace mezi žáky a učiteli probíhala spontánně. Žáci respektovali stanovená pravidla. Hodiny byly dobře připravené, měly logickou strukturu, výuka byla vedena odborně a věcně správně. Učitelé často účelně využívali mezipředmětové vztahy a zařazovali příklady z praxe. Kladli na žáky jasné, srozumitelné a přiměřené požadavky. Názornost výuky byla podpořena efektivním využitím vlastních pomůcek a pracovních listů, moderní didaktická a výpočetní technika však byla využita minimálně. Zlepšení vyžaduje práce učitelů se žáky se SVP. Diferenciace výuky byla pozorována jen ojediněle. Vzájemná součinnost učitelů s asistenty pedagoga nebyla vždy efektivní. Hlasité pokyny asistentky pedagoga rušily výuku, další projevovale přílišnou snahu plnit úkoly místo žákyně se SVP. Závěry hodin často zasahovaly do přestávek, vyučující sice shrnuli probrané učivo, ale chybělo motivační hodnocení žáků. Příležitost k sebereflexi nebo vzájemnému hodnocení byla žákům dáována jen zřídka.

Výuka na prvním stupni probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Žáci byli vhodně motivováni, jejich aktivitu podporovalo častější střídání činností a účelně zařazená práce ve dvojicích. Prostor pro rozvoj sociálních kompetencí a komunikativní dovednosti žáků prostřednictvím kooperativní skupinové práce byl vytvářen v menší míře. Učivo bylo prezentováno srozumitelně, žáci prokazovali znalosti na očekávané úrovni. Efektivitu výuky zvyšovala průběžná zpětná vazba a individuální podpora formou prodloužení času na úkol, opakování nebo vysvětlení pokynu.

Na druhém stupni se více dařilo motivovat žáky k učení v hodinách, ve kterých učitelé využili širší řadu forem a metod výuky (jazyková výuka, částečně matematika). Výuka pak probíhala v příjemné pracovní atmosféře a partnerské spolupráci. Žáci projevovali vědomosti na velmi dobré úrovni v jazykové oblasti vzdělávání a průměrné v matematice. Dostatečný prostor byl věnován rozvoji komunikativních dovedností. Vzdělávání v jedné ze tříd negativně ovlivnily neúspěšně řešené vztahové problémy mezi učitelem a žáky.

Kvalitní byla výuka v přípravné třídě. Správně zvolené metody a struktura vzdělávání spolu s motivačním hodnocením dětí vytváří podmínky pro jejich dobrou adaptaci na prostředí školy.

Průběh vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům je přes zjištěné nedostatky na očekávané úrovni.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Výsledky vzdělávání pozitivně ovlivňuje systematicky nastavený adaptační proces žáků 1. a 6. ročníků (pravidelné otevírání přípravné třídy, spolupráce s mateřskými školami, kurz pro předškoláky po zápisu do 1. tříd, adaptační kurzy). Adaptaci žáků v prvním roce školní docházky účinně napomáhá motivační hodnocení žáků, které pokračuje i po jejich přechodu na druhý stupeň a v nových vyučovacích předmětech. Také je vhodně využito ve 3. ročníku, kdy se žáci začínají učit cizí jazyk. Výsledky vzdělávání jsou pravidelně sledovány a projednávány v pedagogické radě, předmětových komisích a metodických sdruženích. Negativním zjištěním je skutečnost, že účinná zpětná vazba o kvalitě vzdělávání není získávána důsledným rozбором výsledků externího ani interního testování v rámci paralelních tříd, čtvrtletních písemných prací či kontrolních diktátů. Chybí hledání příčin často významných rozdílů ve výsledcích vzdělávání dosažených třídami či skupinami stejného ročníku v profilových předmětech. Nejsou přijímána účinná nápravná opatření. Podporu žákům méně úspěšným nebo dlouhodobě nemocným poskytují učitelé prostřednictvím individuální konzultace a doučování. Pozitivem je motivace nadaných žáků k účasti na akcích a soutěžích. Do školních kol předmětových olympiád či srovnatelně významných akcí se standardně zapojuje průměrně pětina žáků školy. K rozvoji jazykové gramotnosti škola pravidelně organizuje pobyty žáků ve Velké Británii a Německu. Kvalitní práce se sportovně nadanými žáky se odráží v jejich úspěšnosti ve sportovních soutěžích. O účinnosti výchovné práce pedagogů vypovídá mírný pokles počtu žáků hodnocených na vysvědčení sníženým stupněm z chování. Vyučující využívají jako kladného motivačního nástroje pochvaly (za reprezentaci školy, výrazné zlepšení prospěchu), jejich počet je vyšší než kázeňských opatření. Důsledný postup školy při řešení neúčasti žáků ve vyučování dokládá významný pokles jejich neomluvené absence.

Poradenské služby ve škole zajišťuje širší tým pedagogů (výchovný poradce, metodička prevence, psychologka a speciální pedagožka). Výchovný poradce na počátku školního roku informuje pedagogy o žácích se SVP a doporučovaných postupech při jejich vzdělávání. Dále však nezjišťuje, zda jsou tyto postupy ve výuce uplatňovány. Efektivitu vzdělávání žáků se SVP také snižuje absence pravidelného hodnocení jejich úspěšnosti ve výuce na jednáních pedagogických rad a metodických orgánů. Větší pozornost vedení školy vyžaduje práce asistentů pedagoga a jejich spolupráce s učiteli (viz průběh vzdělávání).

Metodička prevence nastavila ve školní strategii předcházení sociálně patologických jevů reálné dlouhodobé i krátkodobé cíle a jejich plnění pravidelně vyhodnocuje. Její komplexní činnost je zaměřená na žáky, rodiče i učitele, aktivity vychází z potřeb školy. K naplnění stanovených cílů jsou využívány také nabídky programů externích organizací, grantů nebo zapojení do projektů. Systém primární prevence je funkční a přispívá k eliminaci sociálně patologických jevů.

Žáci respektují stanovená pravidla chování. K jejich dodržování přispívá důsledně prováděný dozor nad žáky. Účinnost systému dokládá nízký počet úrazů, který odpovídá velikosti a zaměření školy. Aktivní přístup k zdravému životnímu stylu vhodně doplňuje velká nabídka zájmových kroužků v rámci školní družiny a klubu.

Do práce školy se pozitivně promítají navázané partnerské vztahy. Škola účinně spolupracuje se zřizovatelem školy a školskou radou. Standardní je systém informování zákonných zástupců o výsledcích a průběhu vzdělávání pomocí žákovských knížek,

konzultačních a třídních schůzek. Prostřednictvím občanského sdružení Školní rada rodiče předávají ředitele školy své podněty, podporují školu finančně a podílejí se na organizaci různých akcí (např. vánoční zpívání a trhy, velikonoční jarmark). Do činnosti školy je také aktivně zapojena dětská školní rada, která umožňuje žákům podávat připomínky a návrhy k chodu školy. Spolupráce se sportovními kluby (FK Admira Praha a Kometa Praha) je přínosná pro kvalitní personální zajištění rozšířené výuky tělesné výchovy. Škola má řadu dalších partnerů v rámci výchovného poradenství, prevence rizikových jevů i dalšího vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání je na očekávané úrovni. Zlepšení vyžaduje práce se žáky se SVP.

Další zjištění

Ze srovnání třídních knih a učebních osnov předmětu dějepis vyplynulo, že ve školním roce 2014/2015 nebylo v 9. ročníku probráno všechno učivo tematického celku *Rozdělený a integrující se svět* (vznik České republiky, rozpad koloniálního systému, problémy současnosti).

Závěry

a) **Silné stránky školy:**

- *příznivé materiální podmínky pro rozšířenou výukou tělesné výchovy,*
- *dobře nastavený proces adaptace žáků na školní docházku,*
- *kvalitní systém prevence rizikových a sociálně patologických jevů.*

b) **Zásadní a na místě neodstranitelné nedostatky:**

- *nedodržení povinného obsahu vzdělávání stanoveného v ŠVP v předmětu dějepis v 9. ročníku ve školním roce 2014/2015.*

c) **Slabé stránky:**

- *málo účinný kontrolní systém,*
- *nedostatečně nastavený systém práce se žáky se SVP,*
- *nevhodná organizace a zapojení pedagogů do dalšího vzdělávání,*
- *nedostatečné využívání aktivizujících forem a metod výuky,*
- *malý prostor pro sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků ve výuce.*

d) **Návrhy na zlepšení stavu školy:**

- *zvýšit účinnost kontrolního systému, důsledně vyhodnocovat účinnost přijatých opatření,*
- *stanovit odpovědnost pracovníků školy za jednotlivé oblasti práce se žáky se SVP a asistenty pedagoga, zvýšit účinnost jejich vzdělávání,*
- *při plánování DVPP vycházet z potřeb školy a výsledků kontrolní činnosti,*
- *využívat sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků jako nástroj pro sebereflexi pokroku ve vzdělávání.*

e) **Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti:**

Ve škole se zlepšily materiální podmínky. Škola si udržuje standardní úroveň vzdělávání.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 30 dnů prevenci zjištěných nedostatků podle Závěrů písm. b) ve věci nedodržení povinného obsahu vzdělávání stanoveného v ŠVP a zaslání zprávy o prevenci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.a@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11, vydané MČ Praha 8 dne 19. 12. 2001 s účinností od 1. 1. 2002
2. Rozhodnutí MHMP ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, čj. S-MHMP 594676/2014, ze dne 14. 5. 2014, s účinností od 1. 9. 2014
3. Jmenování ředitelky Základní školy, Praha 8, Hovorčovická 11 ze dne 10. 11. 2004 s účinností od 1. 12. 2004
4. Školní vzdělávací program Základní školy, Praha 8, Hovorčovická 11, platný od 1. 9. 2015 včetně příloh
5. Školní řád platný od 1. 9. 2015
6. Rozvrhy hodin ve školním roce 2015/2016
7. Třídní knihy vedené ve školních letech 2013/2014 až 2015/2016 k termínu inspekce
8. Školní matrika vedená k termínu inspekce
9. Dokumentace výchovného poradce a metodičky prevence vedená ve školních rocích 2013/2014 až 2015/2016 k termínu inspekce
10. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce
11. Záznamy z pedagogických rad vedené od školního roku 2013/2014 k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Petr Hradecký, školní inspektor

Ing. Petr Hradecký v. r.

Mgr. Martina Landová, školní inspektorka

Mgr. Martina Landová v. r.

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor

Mgr. Boris Tvarůžek v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková v. r.

Mgr. Noëlle Kleinová, odbornice na základní vzdělávání

Mgr. Noëlle Kleinová v. r.

V Praze 9. 2. 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Marta Váňová, ředitelka školy

Mgr. Marta Váňová v. r.

V Praze 12. 2. 2016